

Delårsrapport

4. kvartal 2018

Helgeland Sparebank

Foreløpig regnskap per 31.12.18 og 4. kvartal 2018

Generell informasjon

Helgeland Sparebank er en selvstendig sparebank med klar målsetting om å være den ledende banken og en drivkraft for vekst på Helgeland. Helgeland Sparebank er den eneste banken med hovedkontor i regionen. Bankens sterke markedsposisjon kombinert med faglig kompetanse, konkurransedyktige priser og tilstrekkelig kapitaldekning gjør at banken er godt rustet til å møte konkurransen fremover. Banken har kontorer i 6 kommuner på Helgeland og er den 11. største sparebanken i Norge.

Regnskapet er utarbeidet i henhold til IFRS, herunder IAS 34 om delårsrapportering. Nærmere beskrivelse av regnskapsprinsippene er gitt i noter i årsregnskapet for 2017 og i kvartalsregnskapet note 1. Tallene det refereres til er konserntall med mindre det er angitt at de gjelder morbanken. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor. Kvartalsregnskapet er ikke revidert.

Hovedtrekk hittil i år (konsern)

- Resultat før skatt ble på 185 (348) mill. kr. Dette gir en reduksjon på 163 mill. kr. i forhold til samme periode i fjor.
- Det er hittil i år utgiftsført tap på utlån med 249 (66) mill. kr, herav 138 mill. kr i siste kvartal.
- Inntekter fra tilknyttede selskaper er økt med 19 mill. kr.
- Det er inntektsført gevinst på 10 mill. kr ved salg av flere bygg og en tomt.
- 12 mnd. utlånsvekst i personmarkedet er på nivå med fjoråret.
- Resultat etter skatt ble 149 (273) mill. kr. 2018 ble et spesielt år med økte tap og lav egenkapitalavkastning med 4,6 (8,6) %.

Resultat hittil i år

Nøkkeltall:

(sammenligning per 31.12.17)

- Nettorente 1,74 (1,83) %
- Kostnader i % av forvaltning 0,88 (0,89) %
- Nedskrivninger på utlån 0,77 (0,21) %
- Resultat pr EK-bevis utgjør kr 5,0 (9,5)
- 12 mnd utlånsvekst 5,2 (7,5) %
- 12 mnd innskuddsvekst 1,6 (4,9) %
- Ren kjernekapitaldekning 15,3 (15,5) %
- Totalkapitaldekning 19,3 (18,9) %

Nettorenten

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter utgjør 566 mill. kr ved utgangen av året. I kroner er dette på nivå med fjoråret. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble nettorenten 1,74 (1,83). Sterk konkurranse på boliglånsrenten og press på utlånsmarginene har vært med på å redusere nettorenten de tre første kvartalene. Helgeland

Sparebank økte utlåns og innskuddsrenter med virkning fra 14. november på løpende portefølje. Renteendringen har gitt positiv effekt på nettorenten i siste kvartal i 2018.

Netto provisjonsinntekter

Netto provisjonsinntekter i kroner ble 90 (86) mill. kr. Av inntektene utgjør provisjon fra skade og livsforsikring 31,6 (29,1) mill. kr. Banken har eierskap i ulike produktselskaper og tilbyr et bredt produktspekter. Banken eier 7,9 % av forsikringsselskapet Frende Holding AS. I leasingselskapet Brage Finans AS er eierandelen 10 % og i meglerforetaket Norne Securities 7,4 %. Netto provisjonsinntekter er økt i kroner, og er opprettholdt i prosent og ble 0,28 (0,28) %.

Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle investeringer

Netto inntekter fra finansielle investeringer ble 48 mill. kr, en økning på 15 mill. kr sammenlignet med 2017. Inntekter fra tilknyttede selskaper er økt med 19 mill. kr og utgjør totalt 50 (31) mill. kr. Det er inntektsført 14 mill. kr i forbindelse med fusjonen mellom Vipps AS, BankID AS og BankAxept AS.

Verdien på bankens aksjer i produktselskapene Frende Holding AS og Brage Finans AS er redusert med henholdsvis 15 og 14 mill. kr. Etter verdijustering er aksjene i banken verdsatt til 190 mill. kr i Frende Holding AS og 114 mill. kr i Brage Finans AS. Utbytte fra Frende Holding AS er inntektsført med 5 (10) mill. kr.

I morbanken er konsernbidrag fra Helgeland Boligkreditt inntektsført med 48,8 (33,1) mill. kr (i 1. kvartal).

Andre driftsinntekter

Andre inntekter ble 16 (5) mill. kr som er en økning på 11 mill. kr sammenlignet med 2017. Gevinst fra salg av tre bygg og en tomt har gitt økte inntekter med 10 mill. kr i 2018.

Driftskostnader

Samlede driftskostnader ble 286 (275) mill. kr. Lønn og sosiale kostnader er redusert i kroner, mens IT-investeringer, som et ledd i nye digitale løsninger, har gitt økte administrasjonskostnader. Samtidig øker kostnader på betalingstjenester (Vipps). Det ble i 2018 satt i gang et lønnsomhetsprosjekt med utgangspunkt i potensiale for både økt inntjening og kostnadsreduksjon. Banken har i den forbindelse leid inn ekstern bistand, og denne kostnaden er utgiftsført som en engangseffekt i 2018. Effekt av tiltak fra lønnsomhetsprosjektet vil komme gradvis frem mot 2020.

Det har også i 2018 pågått et større prosjekt der det ses på nye løsninger for egne banklokaler. Dette har vært en prosess der alle bankens ansatte er involvert. Som en del av gjennomføringen av forprosjektet har banken leid inn ekstern kompetanse.

Økning i andre driftskostnader er i hovedsak relatert til kostnader overtatte eiendommer på engasjement som er tapsført. (Gevinst overtatte eiendommer, se kommentar under andre driftsinntekter).

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble kostnadene 0,88 (0,89) %, mens kostnader målt mot inntekter ble 39,7 (39,9) %.

Bankens sykefravær har gått ned og ble på 4,1 (5,7) %.

Utgiftsførte nedskrivninger på engasjement
Nedskrivninger hittil i år er utgiftsført med 249 (66) mill. kr, herav 138 mill. kr i siste kvartal. Tapene i 4. kvartal ble børsmeldt i desember. Avsetningen er relatert til tidligere tapsførte kundegrupper som det ble redegjort for i kvartalspresentasjonene i Q2 og Q3. De aktuelle engasjementene er nå nedskrevet betydelig, men ikke i sin helhet. Banken anser ytterligere tap på disse engasjementene som lite sannsynlig. Tapsavsetningen har redusert bankens beholdning av netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer. Avsetningene er knyttet til enkeltengasjement og er ingen indikasjon på en generell forverring i bankens utlånsportefølje.

Resultat i kvartalet (3 siste mnd.)

I kvartalet ble resultat før skatt -34 (72) mill. kr, som er 106 mill. kr lavere enn siste kvartal i 2017. Det er i kvartalet utgiftsført tap på utlån med 138 mill. kr.

I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble nettorenten redusert de tre første kvartalene, men har økt siste kvartal i 2018. Renteendringen som ble gjennomført med virkning fra 14. november 2018 har gitt en positiv effekt og nettorenten økte fra 1,70 % i 3. kvartal til 1,75 % i 4. kvartal 2018.

Netto verdiendring finansielle investeringer er økt med 7 mill. kr sammenlignet med fjerde kvartal i 2017. Herav resultatandel fra tilknyttet selskap er inntektsført med 10 mill. kr.

Nøkkeltall fjerde kvartal:

- Resultat før skatt -34 (72) mill kr
- Nettorente 1,75 (1,84) %
- Finansielle investeringer 0,05 (-0,04) %
- Driftskostnader 0,90 (0,84) %
- Nedskrivning på utlån 1,67 (0,38) %
- 3 mnd. utlånsvekst 1,8 (2,7) %
- 3 mnd. innskuddsvekst 1,0 (1,5) %

Innskuddsveksten og utlånsveksten i kvartalet er lavere enn 4. kvartal i 2017.

Utbyttepolitikk og disponering av overskuddet

I.h.t. bankens utbyttepolitikk kan halvparten av eierandelskapitalens andel av overskuddet utbetales som utbytte, og tilsvarende halvparten av grunnfondskapitalens andel av overskuddet kan utbetales som gaver eller overføres til stiftelse(r). Resterende del av overskuddet overføres henholdsvis utjevningsfondet og grunnfondet. Banken har en strategi om en langsiktig og forutsigbar utbyttepolitikk.

Morbankens resultat etter skatt ble 149 mill. kr. Korrigert for endring fond for urealiserte gevinster og renter fondsobligasjon, ble utbyttegrunnlaget på 107 mill. kr.

Forslag til overskuddsdisponering:
Utdelingsgrad 41,0 (50,0) %.

Ubyttmidler

- 33,4 millioner kroner i kontantutbytte, tilsvarende kr 1,60 per EK-bevis
- 10,4 millioner kroner til gavefond / gavestiftelse

Styrking av egenkapitalen

- 48,1 millioner kroner til utjevningsfond, som tilsvarer kr 2,30 per EK-bevis
 - 14,9 millioner kroner til grunnfondet
- Utbytte utbetales til de egenkapitalbeviserne som er registrert som eiere per 27.03.19. Bankens egenkapitalbevis noteres ex utbytte 28.03.19.

Egenkapitalbevis – HELG

Ved utgangen av kvartalet utgjør antall egenkapitalbevisiere 2.194. De 20 største eierne er notert med 79,4 % av eierandelskapitalen. Av dette eier Sparebankstiftelsen 35,0 %. Antall utstedte egenkapitalbevis er 20.871.427. Per 31.12.18 eide banken 29.626 egne egenkapitalbevis. Disse er anskaffet via Oslo Børs til markedspris. Kursen på HELG var per 31.12.18 på kr 69,50. Dette er reduksjon på kr 18,50 fra årsskiftet.

Balanseutviklingen per 31.12.18

Forvaltningskapitalen utgjør 33,0 mrd. De siste 12 månedene økte forvaltningskapitalen med 1.119 (2.467) mill. kr eller 3,5 (8,4) %.

Engasjement

Ved utgangen av kvartalet utgjorde brutto utlån 27.995 mill. kr. Samlet 12 månedsvekst ble 1.384 (1.863) mill. kr, eller 5,2 (7,5) %.

82,5 (83,8) % av konsernets utlån er lånt ut til kunder på Helgeland.

Av brutto utlån utgjør 18.649 mill. kr eller 66,5 (66,4) % lån til personkunder, hvorav 7.385 mill. kr er overført til bankens boligkreditselskap.

12 mnd. veksten i personmarkedet ble 989 (925) mill. kr eller 5,6 (5,5) %.

I bedriftsmarkedet ble 12 mnd. veksten 395 (938) mill. kr eller 4,4 (11,7) %.

Innskudd fra kunder

Ved utgangen av kvartalet utgjorde kundeinnskuddene 17.248 mill. kr. Innskuddene har de siste 12 månedene økt med 276 (799) mill. kr, eller 1,6 (4,9) %.

Konsernet har en stabil og lokal innskuddsmasse, 89,7 (90,2) % er innskudd fra kunder på Helgeland. 12 mnd. veksten i personmarkedet ble 411 (352) mill. kr eller 4,3 (3,9) %. Av totale innskudd på 17.248 mill. kr er 9.867 mill. kr eller 57,2 (55,7) % innskudd fra personkunder.

I bedriftsmarkedet er innskuddene de siste 12 mnd. redusert med -135 (+447) mill. kr eller -1,8 (+6,3) %. Innskuddsveksten var høyere i 2017 med tilgang av flere nye kunder i kommunal sektor, mens vi i Q2-18 hadde avgang av en kommunal kunde.

Innskuddsdekningen er stabil og ble 61,6 (63,8) % i konsernet og 85,7 (87,1) % i morbanken.

Finansiering

Innskudd fra kunder er en viktig finansieringskilde for banken. Volumforskjellen mellom utlån og innskudd er finansiert i det norske penge- og verdipapirmarkedet. Samlet kapitalmarkedsfinansiering utgjorde 11.556 (10.851) mill. kr. Konsernet har langsiktig finansiering. Ved utgangen av kvartalet var andel innlån med gjenværende løpetid over ett år 92,2 (87,8) %. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid for gjeldspapirene var 2,9 (2,9) år. Måltall for konsernet er en durasjon > 2,5 år. Durasjon i boligkreditselskapet er noe høyere med 3,2 år.

Banken tilrettelegger løpende for overføring av godkjente boliglån til det heleide boligkreditforetaket. Volumet har økt fra 6.069 mill. kr per 31.12.17 til 7.385 mill. kr per 31.12.18. Fastsatt maksimal grense for overføring av lån til Helgeland Boligkreditt er p.t. på 30 % av brutto utlån og 50 % av brutto utlån PM. Per 31.12.18 er overføringsgrad henholdsvis 26,4 % og 39,6 %.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen viser hvordan Helgeland Sparebank har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt. Den er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter, investerings- og finansieringsaktiviteter. Økt utlån til kunder er finansiert med økt finansiell gjeld, kundeinnskudd og økt ansvarlig lån. Likviditetsbeholdningen er redusert med 8 mill. kr siden årsskiftet.

Rating

Helgeland Sparebank er ratet av Moody's. Bankens rating er A3 med "stable outlook". Obligasjoner utstedt av Helgeland Boligkreditt AS er ratet av Moody's med Aaa.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper

Konsernet består av Helgeland Sparebank og de konsoliderte datterselskapene Helgeland Boligkreditt AS, ANS Bankbygg Mo, AS Sparebankbygg, Helgeland Sparebanks Eiendomsselskap AS, Helgeland Utviklingsselskap AS, Storgata 73 AS og Strendene Utviklingsselskap AS. Konsernets tilknyttede selskaper er Helgeland Invest AS med eierandel på 48 % og REDE Eiendomsmegling AS med eierandel på 40 %.

Risiko- og kapitalstyring

Konsernets samlede risiko styres gjennom fullmakter, mål og rammer fastsatt av styret. Samlet kapitalbehov framkommer i konsernets ICAAP.

Kredittrisiko

Konsernets strategi på kredittområdet er utledet fra den overordnede strategien og inneholder retningslinjer for fordeling av utlån mellom person- og bedriftsmarkedet, eksponering innenfor bransjer (konsentrasjonsrisiko) og geografiske begrensninger. Utlån til personkunder består av en høy andel godt sikrede boliglån som gir lav risiko i porteføljen.

Utviklingen i bankens kredittrisiko følges nøye. Bedriftskundene gis individuell tett oppfølging i tillegg til overvåking av utvikling i risiko basert på bankens scoremodeller. Det er etablert overvåkning av utvikling i forhold til vedtatte styringsmål for porteføljen.

Ved utgangen av kvartalet var netto misligholdte (>90 dager) og tapsutsatte engasjement 320 (183) mill. kr. I prosent av brutto utlån tilsvarer dette 1,1 (0,7) %. Ved utgangen av 3. kvartal var netto misligholdte og tapsutsatte engasjement 488 mill. kr, reduksjon etter tapsføringene blir da 168 mill. kr.

Markedsrisiko

Konsernets renterisiko er styrt innenfor styrevedtatte rammer og anses som lav. Bankens påtar seg kredittspreadsrisiko i første rekke gjennom forvaltning av rentebærende verdipapirer i

bankens likviditetsportefølje. Porteføljen består i hovedsak av verdipapirer utstedt av norske banker, boligkredittforetak, kommuner, stat og ikke finansielle foretak. Kredittspreadsrisikoen er innenfor vedtatte rammer.

Bankens posisjoner i aksjer er i hovedsak strategisk motivert gjennom investeringer i aksjer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og produkselskaper. Markedsrisikoen knyttet til disse aksjeinvesteringene vurderes å være moderat. Banken har en stor eierpost i Helgeland Invest AS. Eierposten vil være utsatt for verdisvingninger avhengig av resultatene i underliggende selskaper. Resultatandel er vist i note 3.

Operasjonell risiko

Risikostyringen er sentral i den daglige driften og i styrets løpende arbeid. Risikoen styres primært gjennom policy og retningslinjer, rammer, fullmakter, rapporteringskrav og krav til kompetanse. Det er i 2018 ikke avdekket forhold som er kritisk for bankens virksomhet.

Likviditet og finansiering

Styret har vedtatt en strategi for likviditetsstyring som angir hensikt, styringsmål og risikotoleranse for styring av likviditetsrisiko.

Bankens likviditetssituasjon vurderes som betryggende, og andelen langsiktig finansiering er godt over måltall.

Konsernets samlede likviditetsreserver (kontanter, bankinnskudd og rentebærende verdipapirer) utgjør 4,3 (4,4) milliarder kroner eller 13,2 (13,8) % av konsernets forvaltningskapital. Samlet durasjon på renteporteføljen er 2,0 (2,0) år.

Bankens likviditetsreserveportefølje består hovedsakelig av solide utstedere av rentebærende verdipapirer som kvalifiserer til LCR rapportering. Ved utgangen av kvartalet har konsernet en LCR på 128 (117) %.

Soliditet

Netto ansvarlig kapital utgjorde 3.587 mill. kr, herav fondsobligasjon med 299 mill. kr og ansvarlig lån med 451 mill. kr. Inkludert forholdsmessig konsolidering av samarbeidende grupper har konsernet en ren kjernekapitaldekning på 15,3 (15,5) % og totalkapitaldekning på 19,3 (18,9) % etter at volum på ansvarlig lån er økt med 150 mill. kr i 2018.

Lovbestemt minstekrav på ren kjernekapitaldekning er på 12,0 % (12,5 % fra og med 31.12.19). Banken har et Pilar 2 tillegg på 2,2 %. Konsernets kapitalkrav inkludert Pilar 2 tillegg utgjør dermed 14,2 %.

Måltall ren kjernekapitaldekning er på 15,0 %, og 18,5 % for totalkapitaldekning.

Helgeland Sparebank benytter standardmetoden i kapitaldekningsberegningen. Dersom banken hadde benyttet IRB-metoden i kapitalberegningen, ville dette gitt en markert høyere ren kjernekapitaldekning.

Konsernets uvektet kjernekapital (Leverage Ratio) utgjorde 9,2 (9,3) % per 31.12.18.

Hendelser etter balansedato

Etter årsskiftet har Banken overtatt eiendomsselskapet for et større engasjement. Dette er et engasjement som banken tidligere har tatt tap på. Ytterligere tap på dette engasjementet anses som lite sannsynlig.

Utsiktene fremover

Omsetningen av boliger på Helgeland har pr. 4 kvartal 2018 vært noe høyere enn sammenlignet med 4 kvartal 2017. Når det gjelder prisutviklingen på omsatte boliger så har denne falt noe. For de to største byene på Helgeland, Mo og Mosjøen, har prisene falt med hhv. -1,3 % i Mo og -2,6 % i Mosjøen. Ser en dette over 12 måneder har prisene økt for disse plassene med hhv. 4,9 % i Mo og 2,6 % i Mosjøen. Gjennomsnittet for Norge har vært en prisoppgang over 12 mnd. på 2,8 %.

12 månedsveksten i privatmarkedet er ved utgangen av kvartalet på 5,6 %. Dette er på samme nivå som kredittveksten i 2017 og Norge som helhet i 2018. Vi forventer moderat markedsvekst og følgelig moderat og sunn utlånsvekst til privatmarkedet i 2019. Utlånsmarginene i dette segmentet er under press; men som følge av rentehevingen, som har full resultateffekt fra desember, vil nettorenten øke.

I bedriftsmarkedet på Helgeland er aktiviteten og investeringsviljen fortsatt høy både i privat og offentlig sektor. 12 månedsveksten i dette segmentet er 4,8 %. Dette er lavere enn i 2017 og skyldes en viss omstrukturering av porteføljen gjennom året. Omstruktureringen vil fortsette i 2019 og BM veksten forventes derfor å bli moderat.

Nivået på provisjonsinntektene er samlet sett tilfredsstillende. Etablerte tiltak og en offensiv salgsorganisasjon gir grunnlag for å forvente at dette vil opprettholdes også i 2019.

Kostnadsnivået er utfordrende. Flere store IT-prosjekter ferdigstilles i løpet av 2019 og vil gi økte avskrivningskostnader. Banken pådrar seg også økte IT-kostnader for å være compliant i forhold til regulatoriske krav innenfor GDPR og PSD II. Det er et kontinuerlig fokus på effektivisering av bankens organisasjon og arbeidsprosesser. Banken har iverksatt et lønnsomhetsprosjekt for å identifisere ytterligere tiltak for å bedre lønnsomheten. Regnskapsmessig effekt av dette vil vi se utover 2019 og 2020 etterhvert som tiltakene implementeres.

Arbeidsledigheten (helt ledige) er fortsatt lav innenfor regionen med en samlet ledighet på Helgeland på 1,6 % ved utgangen av kvartalet. Nordland fylke hadde en ledighet på 2,0 % og landsgjennomsnittet var 2,3 %. Det forventes at det lave nivået på arbeidsledige vil vedvare.

Med bakgrunn i de tapene som nå er tatt i 2018 forventes det normaliserte tap i 2019.

Helgeland Sparebank har tilstrekkelig kapital, og banken er rustet til å ta sin del av lønnsom vekst i regionen. Konkurransesituasjonen i personmarkedet utfordrer imidlertid mulighetene i dette segmentet. Aktivitets- og investeringsnivået i en rekke bransjer er fortsatt høyt, og en svak krone er positivt for regionens eksportbedrifter både innen havbruk, industri og turisme.

Mo i Rana, 6. februar 2019

Ove Brattbakk
styreleder

Bjørn Audun Risøy
nestleder

Eva Monica Hestvik

Inga Marie Lund

Nils Terje Furunes

Marianne Terese Steinmo

Birgitte Lorentzen
ansattrepr.

Geir Pedersen
ansattrepr.

Hanne Nordgaard
adm. direktør

INNHOLDSFORTEGNELSE

RESULTAT (tall i mill. kr)	7
BALANSE (tall i mill. kr).....	8
ENDRING EGENKAPITAL	9
KONTANTSTRØM	10
NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER.....	11
NOTE 2. SEGMENT	13
NOTE 2. 1 RENTEINTEKTER	13
NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	14
NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER.....	14
NOTE 5. NEDSKRIVNING PÅ ENGASJEMENT	14
NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS OG UTBYTTEGRUNNLAG	14
NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN	15
NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAPSAVSETNING FORDELT PÅ NÆRING.....	15
NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT	16
NOTE 10. ENDRING TAPSAVSETNINGER I BALANSEN.....	17
NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSE UTENOM BALANSEN	18
NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP	19
NOTE 13. DRIFTSMIDLER	20
NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER	21
NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER.....	21
NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER	23
NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD	24
NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD.....	24
NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING.....	25
NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE.....	25
NOTE 21. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING.....	26
RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNIITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL.....	27
RESULTAT - OG BALANSEUTVIKLING.....	28
ANDRE NØKKELTALL.....	28
ANDRE BEREKNINGER	30

RESULTAT (tall i mill. kr)

Morbank

Konsem

Q4/17	Q4/18	31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17	Q4/18	Q4/17
194	206	777	788	Renteinntekter og lignende inntekter (note 2.1)	957	927	252	236
68	77	274	286	Rentekostnader og lignende kostnader	379	351	104	87
2	3	11	12	Sikringsfondsavgift	12	11	3	2
124	126	492	490	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	566	565	145	147
26	27	97	100	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	100	97	27	26
3	3	11	10	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	10	11	3	3
23	24	86	90	Netto provisjonsinntekter	90	86	24	23
0	0	44	56	Utbytte	6	10	0	0
0	10	31	50	Netto resultat fra tilknyttede selskaper	50	31	10	0
-3	-10	-11	-12	Netto resultat fra andre finansielle investeringer	-8	-8	-6	-3
-3	0	64	94	Netto verdiendring på finansielle investeringer	48	33	4	-3
3	5	8	18	Andre driftsinntekter	16	5	6	2
64	70	269	279	Driftskostnader (note 4)	286	275	74	67
29	138	65	249	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v. (note 10)	249	66	138	30
54	-53	316	164	Resultat før skatt	185	348	-34	72
13	-10	60	20	Skatt på ordinært resultat	36	75	-6	17
41	-43	256	144	Resultat etter skatt	149	273	-28	55
		8,9	4,8	Resultat per egenkapitalbevis i kroner (note 5)	5,0	9,5		
		8,9	4,8	Utvannet resultat per egenkapitalbevis (note 5)	5,0	9,5		
				Utvidet resultat				
41	-43	256	144	Resultat etter skatt	149	273	-28	55
				<u>Poster som senere reverseres over resultat:</u>				
51	-1	66	0	Netto endring i virkelig verdi fin. eiendeler for salg	0	66	-1	51
0	0	-2	0	Skatt på utvidet resultat	0	-2	0	0
51	-1	64	0	Netto utvidet øvrig resultatposter	0	64	-1	51
92	-44	320	144	Periodens totalresultat	149	337	-29	106

BALANSE (tall i mill. kr)

Morbank

Konsem

31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
		EIENDELER		
87	82	Kontanter og fordringer på sentralbanker	82	87
1.488	1.170	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	461	464
19.860	20.289	Utlån til og fordringer på kunder (note 7,8,9,10)	27.614	26.453
125	54	Finansielle derivater (note 16)	54	125
4.126	4.132	Sertifikater, obligasjoner og aksjer	4.157	4.176
342	382	Investeringer i tilknyttede selskaper (note 12)	382	342
595	595	Investeringer i datterselskaper (note 12)		
11	11	Utsatt skattefordel	15	15
66	69	Varige driftsmidler (note 13)	133	141
49	70	Andre eiendeler	71	47
26.749	26.854	Sum eiendeler	32.969	31.850
		GJELD OG EGENKAPITAL		
250	250	Gjeld til kredittinstitusjoner	252	252
17.422	17.718	Innskudd fra kunder og gjeld til kunder (note 17,18)	17.248	16.972
5.375	5.058	Finansiell gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (note 15)	11.556	10.851
27	22	Finansielle derivater (note 16)	22	27
149	104	Andre forpliktelser	118	161
300	451	Ansvarlig lån (Note 17)	451	300
23.523	23.603	Sum gjeld	29.647	28.563
		EGENKAPITAL		
209	209	Eierandelskapital (note 5,6,20)	209	209
-3	-2	Egenbeholdning eierandelskapital	-2	-3
971	971	Overkursfond	971	971
659	710	Utjevningsfond	710	659
1.836	1.888	Sum eierandelskapital	1.888	1.836
541	558	Grunnfondskapital	558	541
43	33	Gavefond	33	43
584	591	Sum grunnfondskapital	591	584
424	440	Fond for urealiserte gevinster	440	424
299	299	Hybridkapital (Note 1,17)	299	299
83	33	Annen egenkapital	102	143
3.226	3.251	Sum egenkapital ekskl. minoritetsinteresse	3.320	3.285
		Ikke kontrollerende interesse	2	2
3.226	3.251	Sum egenkapital	3.322	3.287
26.749	26.854	Sum gjeld og egenkapital	32.969	31.850

Betingede forpliktelser utenom balansen (note 11)

ENDRING EGENKAPITAL

Konsem

31.12.17

Opptjent egenkapital												
	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds oblig.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen Ek	Min. interes.	Sum
Egenkapital 01.01.17	208	971	-4	443	335	516	25	15	575	123	2	3.208
Årsresultat				14	25	24	13	12	84	101		273
Utvidet resultat					64							64
Årets totalresultat	0	0	0	14	89	24	13	12	84	101	0	337
Utbetalt renter FO				-14								-14
Utdelt gaver							-7	-15				-22
Tilbakekjøp FO			1	-144								-143
Trans. Med eiere												0
Utbetalt utbytte/ovef gj.										-80		-80
Egenkapital 31.12.17	208	971	-3	299	424	541	31	12	659	144	2	3.287
Innsk./opptj. Ek.			1.176								2.111	3.287

31.12.18

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds oblig.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen Ek	Min. interes.	Sum
Egenkapital 01.01.18	208	971	-3	299	424	541	31	12	659	144	2	3.287
Implementeringseffekt 01.01. IFRS 9						-1			-5	4		-2
Endring regnskapsprinsipp verdipapirer 01.01					-10	2			7			-1
Årsresultat				12	26	15	5	5	48	38		149
Utvidet resultat												0
Årets totalresultat	0	0	0	12	26	15	5	5	48	38	0	149
Utbetalt renter FO				-12								-12
Utdelt gaver							-8	-12				-20
Tran. med eierne			1									1
Utbetalt utbytte/renter										-83		-83
Egenkapital 31.12.18	208	971	-2	299	440	557	28	5	709	103	2	3.322
Innsk./opptj. Ek.			1.177								2.145	3.322

Morbank

31.12.17

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne Ek b.	Fonds Obl.	Fond for urealiserte gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.17	209	971	-4	443	335	516	25	15	575	77	3.163
Resultat				14	24	25	13	12	84	84	256
Utvidet resultat					64						64
Totalresultat	0	0	0	14	88	25	13	12	84	84	320
Utbetalt rente FO				-14							-14
Utdelt gaver							-7	-15			-22
Tran. med eierne			1	-144							-143
Utbetalt utbytte/overf. gjeld				0						-78	-78
Egenkapital 31.12.17	209	971	-3	299	424	541	31	12	659	83	3.226
Innskutt/opptjent egenkapital				1.177						2.048	3.226

31.12.18

	Ek bevis kapital	Overk. fond	Egne EK.b.	Fonds obl.	Fond for ureal. gev.	Grunn fond	Gave fond	Gave stiftelse	Utjevn. fond	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.18	209	971	-3	299	424	541	31	12	659	83	3.226
Implementeringseffekt 01.01. IFRS 9						-1			-4		-5
Endring regnskapsprinsipp verdipapirer 01.01					-10	2			8		0
Årets resultat				12	26	15	5	5	48	33	144
Årets utvidet resultat											0
Totalresultat	0	0	0	12	26	15	5	5	48	33	144
Utbetalt rente FO				-12							-12
Utdelt gaver							-8	-12			-20
Transaksjoner med eierne			1								1
Utbetalt utbytte/renter										-83	-83
Egenkapital 31.12.18	209	971	-2	299	440	557	28	5	711	33	3.251
Innskutt/opptjent egenkapital				1.178						2.094	3.251

KONTANTSTRØM

Morbank			Konsern	
31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
-850	-689	Endring utlån til kunder	-1.398	-1.858
701	710	Renteinnbetalinger på utlån til kunder	898	870
932	278	Endring innskudd fra kunder	246	799
-170	-178	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-180	-168
0	0	Endring fordring og gjeld til kredittinstitusjoner	0	0
-280	15	Endring sertifikater og obligasjoner	15	-527
54	55	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	55	52
86	89	Provisjonsinnbetaling	90	86
-259	-266	Utbetalinger til drift	-267	-256
-52	-60	Betalt skatt	-72	-65
-41	33	Andre tidsavgrensninger	37	-72
121	-13	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-576	-1.139
-24	-9	Investering i varige driftsmidler	-9	-31
0	8	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	8	3
-171	-23	Langsiktige investeringer i aksjer	-23	-21
0	0	innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	0	0
44	56	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	7	11
-151	32	B Netto likviditetendring investering	-17	-38
2.883	2.943	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	5.390	6.078
-2524	-3.249	Tilbakebetaling - utstedt verdipapir	-4.673	-4537
-145	0	Tilbakekjøp fondsobligasjon	0	-145
0	150	Opptak ansvarlig lånekapital	150	
-99	-92	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	-188	-178
-14	-11	Renteutbetalinger på ansvarlige lån	-11	-14
-78	-83	Utbytte til aksjeierne	-83	-78
23	-342	C Netto likviditetsendring finansiering	585	1.126
-7	-323	A+B+C Netto endring likvider i perioden	-8	-51
1.582	1.575	Likviditetsbeholdning periodens start	551	602
1.575	1.252	Likviditetsbeholdning periodens slutt	543	551
		Likviditetsbeholdning spesifisert		
87	82	Kontanter og fordringer på sentralbanker	82	87
1.488	1.170	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsetid	461	464
1.575	1.252	Likviditetsbeholdning	543	551

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Både konsernregnskapet og regnskapet til morbanken er utarbeidet i henhold til IFRS standarder, regnskapsprinsippene innenfor det enkelte området er beskrevet i årsregnskapet for 2017. Effekter av implementering IFRS 9 er beskrevet i note 1 og 22 i årsrapporten. Note 22 viser klassifisering og måling av finansielle instrumenter per 31.12.17 etter IAS 39 og per 01.01.18 etter IFRS 9. I tillegg viser noten avstemming tapsavsetninger IAS 39 og IFRS 9, samt effekt på egenkapital ved implementering.

Delårsrapport er i samsvar med IAS 34 og er ikke revidert.

IFRS 9

IFRS 9 trådte i kraft 01.01.18. IFRS 9 er en forretningsorientert modell for klassifisering og måling av finansielle eiendeler. Standarden erstatter tidligere standard IAS 39. Banken har valgt å ikke omarbeide sammenligningstall for 2017.

For Helgeland Sparebank har overgangen til IFRS 9 fått konsekvenser for beregningen av konsernets og morbankens tapsnedskrivninger, samt for regnskapsføring av verdiendringer på aksjer, obligasjoner og sertifikater som har vært klassifisert som holdt tilgjengelig for salg iht. IAS 39. Verdiendringer på aksjer, obligasjoner og sertifikater tilgjengelig for salg ble tidligere ført over utvidet resultat, men fra 01.01.18 er slike verdiendringer innregnet i ordinært resultat. Boliglån i morbanken som kan overføres til boligkreditselskapet er vurdert til virkelig verdi, med verdiendring over utvidet resultat.

I resultatregnskapet i 2018 i posten, renteinntekter målt til virkelig verdi, inngår renteinntekter fra boliglån, fastrente utlån og renter rentebærende verdipapirer i morbanken, i konsernet inngår renteinntekter fra fastrente utlån og rentebærende verdipapirer. Øvrige renteinntekter inngår i posten renteinntekter målt til amortisert kost.

Nedskrivninger for tap på utlån og garantier

Definisjoner

Modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler etter IFRS 9 gjelder for engasjement målt til amortisert kost (Engasjement med flytende rente er definert under denne kategorien). Standarden innebærer krav om tapsavsetninger også på nye engasjementer, ved at det skal gjøres en nedskrivning for forventet kredittap som følge av forventet mislighold de nærmeste tolv månedene. Modellen beregner forventet tap for alle kunder på kontonivå. I beregningen inngår utlån, garantier, ubenyttede rammer på kreditter og lånetilsagn.

Tap på engasjement

For utlån hvor kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det foretas nedskrivning for forventet kredittap over utlånenes løpetid.

Banken har utviklet en modell i samarbeid med flere andre banker. Modellen inneholder makrosenarioer iht IFRS 9 (3 scenarioer).

Etter tidligere regler skulle nedskrivninger for tap bare finne sted når det var objektive bevis for at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring. Etter IFRS 9 innregnes tapsavsetningene basert på forventet kredittap.

Modellen beregner forventet tap for alle konti. Alle kontoengasjementer legges inn i en av de tre "trinnene" i modellen, basert på deres risikoendring siden innvilgelse (endring i kredittrisiko). For beskrivelse av de enkelte "trinnene" vises det til forklaringer nedenfor. Alle engasjement plasseres ved innregningstidspunktet i trinn 1, og flyttes på et senere tidspunkt til trinn 2; i de tilfellene der det har hvert en vesentlig økning i kredittrisiko, eller trinn 3; hvor det er objektive bevis på tap.

Trinn 1: 12 måneders forventet tap.

Her inngår de fleste tilfeller av finansielle eiendeler som er omfattet av den generelle tapsmodellen. Finansielle instrumenter som har tilsvarende kredittrisiko (eller bedre) som ved førstegangsinnregning og som derfor ikke er klassifisert under trinn 2 og 3 omfattes av dette trinnet. Det beregnede forventede tapet som avsettes i regnskapet tilsvarer forventet tap de neste 12 månedene.

Trinn 2: Forventet tap i levetiden.

I trinn 2 plasseres finansielle eiendeler som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning. Om et kontoengasjement er vesentlig forverret eller ikke, defineres som en funksjon av sannsynlighet for mislighold (PD) på beregningstidspunktet og sannsynlighet for mislighold på innvilgelsestidspunktet. Forventet tap for eiendeler i trinn 2 beregnes over restløpetiden for eiendelen.

Modellen har følgende tilleggsindikatorer og overstyringsregler for kundeengasjement (utlån til kunder) som ellers ville blitt beregnet under trinn 1:

- Engasjement hvor det foreligger et 30 dagers mislighold/overtrekk blir automatisk flyttet til trinn 2. Dette gjelder

overtrekk fra første krone, men eldre enn 30 dager.

- Engasjement hvor det foreligger større overtrekk blir automatisk flyttet til trinn 2 (fra trinn1). Dette gjelder overtrekk fra første dag, der saldo er vesentlig større enn bevilgningen.
- Engasjement med endrede betalingsforpliktelser eller refinansiering (forbearance) blir automatisk flyttet til trinn 2 (fra trinn1).

Trinn 3: Forventet tap i levetiden. Vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangsinnregning samt objektive bevis på tap.

I trinn 3 i tapsmodellen er eiendeler som har hatt en vesentlig forverring i kredittrisiko siden førstegangsinnregning og der det foreligger objektive bevis på tap på rapporteringstidspunktet. Banken har definert dette som engasjement i mislighold (>90 dager) /konkurs/akordbehandling/konstatert tap mv. eller engasjement der det er foretatt individuelle nedskrivninger. Modellen beregner i dette trinnet et forventet tap over restløpetiden for eiendelen.

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer.

Samme modell benyttes for konsern, morbank og heleid boligkredittforetak, men med forskjellige datodefinsjon når det gjelder første innregning. For konsern og morbank skal kontoens innvilgelsestidspunkt benyttes, mens det for boligkredittforetaket benyttes score ved overførelsesdato.

I modellen beregnes forventet kreditt tap på den enkelte konto.

I de tilfeller det gjøres en individuell vurdering av kunden og kan dette resulterer i en individuelt vurdert tapsavsetning. Individuelt vurdert tapsavsetninger gjøres som oftest på engasjement som ligger i trinn 3. Forventet tap beregnes da ikke på denne kunden i beregningsmodellen. I trinn 3 inngår da både slike individuelt vurderte avsetninger, samt modellberegnet forventet tap.

Forutsetninger i beregningsmodellen

Om et engasjement er «vesentlig forverret» avgjøres ved å sammenligne sannsynlighet for mislighold (PD) på innvilgelsestidspunkt med PD på beregningstidspunkt.

Vurdering av vesentlig forverring tar utgangspunkt i både en relativ økning i PD og den absolutte endringen. Nivået er satt slik at både den relative endringen er vesentlig og at nivået i seg selv ikke er uvesentlig sammenlignet med hva som regnes som lav risiko. I tillegg er det lagt opp til at hvis det er en stor absolutt endring skal det uansett regnes som vesentlig forverret.

Et engasjement som på beregningstidspunkt har en PD høyere enn 0,75 % og samtidig enten har fått dobbelt så høy PD, eller har fått en PD som minst er 5 %-poeng høyere, anses å være vesentlig forverret.

Periodevis forventet tap beregnes som produktet av sannsynlighet for mislighold (PD), eksponering ved mislighold (EAD) og tap gitt mislighold (LGD), og skal være forventningsrett. PD-modellen har vært i bruk og validert i banken siden 2009, mens LGD-modellen er utviklet fra 2017.

Bankens PD-modell gir PD (sannsynlighet for mislighold), på kundenivå, ett år frem i tid. PD modellen gir sannsynlighet for at kunden går i mislighold og vil misligholde alle sine engasjementer. Kundens PD kan derfor benyttes på kontonivå.

Banken har ikke en livstids-PD-modell. Beregningsmodellen inneholder en framskrivning av PD, under en antagelse at alle kunder vil tendere mot bankens gjennomsnitt.

Datagrunnlaget inneholder historiske data om den observerte sannsynligheten for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Dette vil danne grunnlag for validering av modell LGD når datagrunnlaget er tilstrekkelig.

Tre forskjellige scenarier, som påvirker fremskrevet LGD og PD, er utviklet på bakgrunn av historiske data, og makro-variabler.

IFRS 16 Leieavtaler

Standarden legger opp til at det ikke lenger skal skilles mellom operasjonell og finansiell leasing, fordi begge typer avtaler overfører bruksretten til en spesifikk eiendel fra utleier til leietaker for en spesifikk periode. For utleier videreføres i all hovedsak regelverket fra IAS18. Standarden gjelder fra 1. januar 2019. Standarden får effekt ved at leieavtaler (hovedsakelig kontor-lokaler) blir tatt inn i balansen. Bruksrett og forpliktelse er for morbanken beregnet til 46 mill. kr og for konsernet til 19 mill. kr.

NOTE 2. SEGMENT

Konsernet har definert ett geografisk hovedområde – Helgeland og konsernet har kun mindre eksponering for kredittrisiko utenfor det geografiske hovedområdet.

Konsernet har delt bankdriften inn i to segmenter, fordelt på personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Morbank					Konsern				
31.12.18					31.12.18				
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt	
201	273	16	490	Netto renteinntekter	291	275	0	566	
28	12	50	90	Netto provisjonsinntekter	28	12	50	90	
		112	112	Inntekter			65	65	
66	36	177	279	Driftskostnader	69	36	182	287	
-1	250		249	Tap på utlån	-1	250	0	249	
164	-1	1	164	Resultat før skatt	251	1	-67	185	
11.405	9.264		20.669	Utlån til kunder	18.649	9.346		27.995	
-18	-362		-380	Tapsavsetninger	-18	-363		-381	
		6.565	6.565	Andre eiendeler			5.355	5.355	
11.387	8.902	6.565	26.854	Sum eiendeler per segment	18.631	8.983	5.355	32.969	
9.867	7.851		17.718	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.867	7.381		17.248	
	5		5	Tapsavsetninger ubenyttet trekk og garantier		5		5	
		9.131	9.131	Annen gjeld og egenkapital			15.716	15.716	
9.867	7.856	9.131	26.854	Sum gjeld og egenkapital	9.867	7.386	15.716	32.969	

Morbank					Konsern				
31.12.17					31.12.17				
PM	BM	Ufordelt	Totalt	Segmentinformasjon	PM	BM	Ufordelt	Totalt	
219	259	14	492	Netto renteinntekter	316	262	-14	564	
26	12	48	86	Netto provisjonsinntekter	26	12	48	86	
		71	71	Inntekter			38	38	
81	44	143	268	Driftskostnader	87	44	143	274	
6	59		65	Tap på utlån	7	59		66	
158	168	-10	316	Resultat før skatt	248	171	-71	348	
11.161	8.851		20.012	Utlån til kunder	17.660	8.951		26.611	
-8	-53		-61	Individuell nedskrivning utlån	-8	-53		-61	
-13	-78		-91	Gruppenedskrivning	-19	-78		-97	
		6.889	6.889	Andre eiendeler			5.397	5.397	
11.140	8.720	6.889	26.749	Sum eiendeler per segment	17.633	8.820	5.397	31.850	
9.456	7.966		17.422	Innskudd fra og gjeld til kunder	9.456	7.516		16.972	
		9.327	9.327	Annen gjeld og egenkapital			14.878	14.878	
9.456	7.966	9.327	26.749	Sum gjeld og egenkapital	9.456	7.516	14.878	31.850	

NOTE 2. 1 RENTEINNTEKTER

Morbank					Konsern				
Renteinntekter									
Q4/17	Q4/18	31.12.17	31.12.18	Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	31.12.18	31.12.17	Q4/18	Q4/17	
5	5	23	23	Renter av fordringer på kredittinstitusjoner	9	9	2	2	
100	109	395	404	Renter av utlån på kunder	868	837	227	216	
105	114	418	427	Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	877	846	229	218	
Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat									
7	8	29	25	Renter av utlån til kunder (fastrente utlån)	25	25	8	3	
13	14	54	55	Renter av sertifikater og obligasjoner	55	56	14	15	
20	22	83	80	Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over resultat	80	81	22	18	
Renter fra finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi over utvidet resultat									
69	70	276	281	Renter av utlån til kunder (lån som kan overføres til boligkredittselskapet)	0	0	0	0	
69	70	276	281	Sum renter fra finan. Instrum. vur. til virkelig verdi over utvidet resultat	0	0	0	0	
194	206	777	788	Sum renteinntekter	957	927	251	236	

NOTE 3. SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Morbank				Konsem				
Q4/17	Q4/18	31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17	Q4/18	Q4/17
0	-4	0	-5	Urealisert verdiendring verdipapirer	-5	0	-4	0
-1	-3	-3	-4	Realisert gevinst/tap verdipapirer	-4	-3	-3	-1
-1	-9	-3	-6	Netto gevinst/tap aksjer	-2	0	-5	-4
0	0	44	56	Aksjeutbytte / (konsemsbidrag; morbank)	6	10	0	34
0	11	31	50	Resultatandel fra Helgland Invest AS	50	31	11	-31
0	-1	0	0	Resultatandel fra Rede	0	0	-1	0
-2	6	-2	5	Urealisert verdiendring fastrente utlån	5	-2	6	-2
1	0	-3	-2	Urealisert verdiendring innlån og swapper	-2	-3	0	1
-3	0	64	94	Sum verdiendring finansielle instrumenter	48	33	4	-3

NOTE 4. SPESIFIKASJON AV KOSTNADER

Morbank					Konsem			
Q4/17	Q4/18	31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17	Q4/18	Q4/17
33	33	137	134	Lønn og sosiale utgifter	135	137	33	31
20	21	80	88	Generelle administrasjonskostnader	88	80	22	22
3	3	11	12	Av- og nedskrivninger på driftsmidler	18	18	5	5
8	13	41	45	Andre driftskostnader	45	40	14	9
64	70	269	279	Sum ordinære driftskostnader	286	275	74	67

NOTE 5. NEDSKRIVNING PÅ ENGASJEMENT

Morbank				Konsem				
Q4/17	Q4/18	31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17	Q4/18	Q4/17
	3		-2	Periodens endring i nedskrivning trinn 1	-2		3	
	10		8	Periodens endring i nedskrivning trinn 2	8		10	
	115		229	Periodens endring i nedskrivning trinn 3	229		115	
	10		16	Periodens konstatert tap	16		10	
0	0	31		Periodens endring i individuelle nedskrivninger		31	0	0
4	0	9		Endring gruppenedskrivninger		10	0	5
1	0	3		Period. konst. tap som det tidl. år er avsatt ind.nedsk. for		3	0	1
24	0	26		Period. konst. tap som det tidl. år ikke er avsatt ind.nedsk. for		26	0	24
0	0	-4	-2	Period. inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-2	-4	0	0
29	138	65	249	Resultatført nedskrivninger på engasjement	249	66	138	30

Avsetning for tap og tapskostnad er beregnet iht IFRS 9, metode er beskrevet i årsregnskapet note 22 og note 1 i kvartalsregnskapet. Tall for tilsvarende periode i fjor og 31.12.17 er satt opp etter IAS 39 og er ikke direkte sammenlignbart med 2018.

NOTE 6. RESULTAT PER EGENKAPITALBEVIS OG UTBYTTEGRUNNLAG

Morbank				Konsem	
31.12.17	31.12.18			31.12.18	31.12.17
256	144	Resultat etter skatt		149	273
-14	-12	Renter fondsobligasjo		-12	-14
242	132	Resultat (eks. renter fondsobligasjon)		137	259
76,3 %	76,3 %	Egenkapitalbeviseiernes andel av resultatet (IB brøk)		76,3 %	76,5 %
8,9	4,8	Resultat per egenkapitalbevis		5,0	9,5
8,9	4,8	Utvannet resultat per egenkapitalbevis		5,0	9,5
				Morbank	
				31.12.18	31.12.17
Resultat etter skatt				144	256
Renter fondsobligasjon				-12	-14
Endring fond for vurderingsforskjeller				-25	-24
Utbyttegrunnlag				107	218

NOTE 7. GEOGRAFISK EKSPONERING AV UTLÅNSPORTEFØLJEN

Morbank					Konsern			
31.12.17	%	31.12.18	%		31.12.18	%	31.12.17	%
17.148	85,7	17.377	84,1	Helgeland	23.093	82,5	22.310	83,8
2.846	14,2	3.270	15,8	Norge for øvrig	4.861	17,4	4.273	16,1
18	0,1	22	0,1	Utenfor Norge	41	0,1	28	0,1
20.012	100	20.669	100	Sum brutto utlån	27.995	100	26.611	100

NOTE 8. ENGASJEMENT OG TAPSAVSETNING FORDELT PÅ NÆRING

31.12.2018							Konsern
Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat) (FVOCI)							
	Brutto utlån	Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån	
	Amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi (FVOCI)	Total	
Kommuner og kommuneforetak	-	-	-	-	-	-	
Forsikring og finansielle foretak	5	-0	-	-	-	5	
Jord- og skogbruk	1.458	-1	-5	-10	17	1.460	
Fiske og havbruk	1.292	-1	-1	-0	-	1.289	
Industri og bergverk	509	-0	-2	-0	-	507	
Bygg, anlegg og kraft	1.414	-5	-27	-100	9	1.291	
Handel, hotell og restaurant	357	-1	-1	-0	-	355	
Transport og tjenesteytende næring	1.130	-1	-6	-66	22	1.079	
Eiendomsdrift	3.115	-5	-14	-116	18	2.998	
Sum næring	9.281	-15	-56	-292	65	8.983	
Personmarked	17.484	-1	-5	-12	1.165	18.631	
Totalt	26.765	-16	-61	-304	1.230	27.614	
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier PM		-0	-0	-0			
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier BM		-2	-3	-0			

31.12.2018							Morbank
Utlån til amortisert kost og til virkelig verdi (over utvidet resultat -							
	Brutto utlån	Tapsavsetninger			Brutto utlån	Netto utlån	
	Amortisert kost	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Virkelig verdi (FVOCI)	Total	
Kommuner og kommuneforetak	-	-	-	-	-	-	
Forsikring og finansielle foretak	5	-0	-	-	-	5	
Jord- og skogbruk	1.304	-1	-5	-10	153	1.442	
Fiske og havbruk	1.272	-1	-1	-0	14	1.283	
Industri og bergverk	493	-0	-2	-0	12	503	
Bygg, anlegg og kraft	1.357	-5	-27	-100	48	1.273	
Handel, hotell og restaurant	340	-1	-1	-0	10	348	
Transport og tjenesteytende næring	964	-1	-6	-66	117	1.008	
Eiendomsdrift	3.026	-5	-14	-116	149	3.040	
Sum næring	8.760	-15	-56	-292	504	8.901	
Personmarked	495	-1	-5	-12	10.909	11.387	
Totalt	9.255	-16	-60	-304	11.413	20.289	
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier PM		-0	-0	-0			
Forventet tap ubenyttet kreditt og garantier BM		-2	-3	-0			

Trinn 1: Klassifisering ved første gangs balanseføring og friske lån. Trinn 2: Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring. Trinn 3: Vesentlig økning i kredittrisiko siden første gangs balanseføring og objektive bevis (mislighold mv.).

Se for øvrig note 1 i kvartalsregnskapet, IFRS 9 utlån og forventet tap på utlån.

	31.12.18		31.12.17			
	Engasj.	%-andel	Engasj.	%-andel	Nedskr.	Tap
Kommuner og kommuneforetak	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0
Forsikring og finansielle foretak	5	0,0 %	5	0,0 %	0	0
Jord- og skogbruk	1.475	5,3 %	1.408	5,3 %	7	5
Fiske- og havbruk	1.292	4,6 %	1.207	4,5 %	0	0
Industri og bergverk	509	1,8 %	476	1,8 %	0	2
Bygg, anlegg og kraft	1.423	5,1 %	1.445	5,4 %	3	2
Handel, hotell og restaurant	357	1,3 %	329	1,2 %	2	0
Transport og tjenesteytende næring	1.152	4,1 %	849	3,2 %	34	38
Eiendomsdrift	3.133	11,2 %	3.232	12,1 %	7	4
Sum næring	9.346	33,4 %	8.951	33,6 %	53	51
Personmarked	18.649	66,6 %	17.660	66,4 %	8	5
Sum brutto utlån	27.995	100 %	26.611	100 %	61	56
Avsetning forventet tap/ending avsetn.					97	10
Sum					158	66
Herav bruttoutlån Helgeland Boligkreditt	7.385	26,4 %	6.069	23,1 %		

Morbank

	31.12.18		31.12.17			
	Engasj.	%-andel	Engasj.	%-andel	Nedskr.	Tap
Kommuner og kommuneforetak	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0
Forsikring og finansielle foretak	5	0,0 %	5	0,0 %	0	0
Jord- og skogbruk	1.457	7,0 %	1.393	7,0 %	7	5
Fiske- og havbruk	1.286	6,2 %	1.202	6,0 %	0	0
Industri og bergverk	505	2,4 %	471	2,4 %	0	2
Bygg, anlegg og kraft	1.405	6,8 %	1.426	7,1 %	3	2
Handel, hotell og restaurant	350	1,7 %	322	1,6 %	2	0
Transport og tjenesteytende næring	1.081	5,2 %	782	3,9 %	34	38
Eiendomsdrift	3.175	15,4 %	3.250	16,2 %	7	4
Sum næring	9.264	44,8 %	8.851	44,2 %	53	51
Personmarked	11.405	55,2 %	11.161	55,8 %	8	5
Sum brutto utlån	20.669	100 %	20.012	100 %	61	56
Avsetning forventet tap/ending avsetn.					91	9
Sum					152	65

NOTE 9. MISLIGHOLDTE OG TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

Morbank

Konsern

31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
132	305	Misligholdte engasjement over 90 dager	305	132
	-115	Trinn 3 nedskrivninger	-115	
-14		Individuelle nedskrivninger		-14
118	190	Sum netto misligholdte engasjement	190	118
111	320	Øvrige tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement ¹⁴	320	111
	-190	Trinn 3 nedskrivninger	-190	
-46		Individuelle nedskrivninger		-46
65	130	Sum netto tapsutsatte, ikke misligholdte engasjement	130	65
183	320	Sum netto misligholdte og tapsutsatte engasjement¹⁵	320	183
0,9 %	1,5 %	I prosent av brutto utlån	1,1 %	0,7 %

Et misligholdt engasjement er summen av kundens totale engasjement dersom en del av engasjementet har vært overtrukket i mer enn 90 dager. Tapsutsatte engasjement er engasjement som har tapsavsetning eller ligger i risikoklasse K, men som ikke er misligholdt.

Note 22 i årsrapporten gir en beskrivelse av engasjement som er plassert i trinn 3 ved beregning av forventet tap. I trinn 3 nedskrivninger på misligholdte lån inngår forventet tap og individuelle nedskrivninger. Se også note 1 i kvartalsregnskapet.

NOTE 10. ENDRING TAPSAVSETNINGER I BALANSEN

Endringer i balanseposter fra 01.01.18 til 31.12.18 iht. IFRS 9. Individuelle nedskrivninger inngår i trinn 3. I tabellene inngår også nedskrivninger på utenom balanseposter (ubenyttet kreditt og garantier) som er styrt til gjeldssiden i balansen.

Note 22 i årsrapporten viser avstemming av tapsavsetninger IAS 39 og IFRS 9 ved implementering 01.01.18, samt effekt ved implementering mot egenkapital. Se også note 1 i kvartalsregnskapet.

Konsern

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
	Men forventet tap over 12 måneder	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Brutto utlån				
Brutto utlån pr. 01.01.18	22.959	3.336	316	26.611
Nye lån/kreditter/garantier	7.540	1.186	103	8.829
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-1.791	1.530	0	-261
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-199		201	2
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-246	203	-43
			0	
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		40	-46	-7
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	32		-36	-4
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	989	-1.008	0	-19
Redusert portefølje (salg/konstatert/mv)	-5.249	-801	-85	-6.135
			0	
Andre endringer i perioden	-884	-59	-33	-977
Brutto utlån pr. 31.12.18	23.397	3.977	622	27.995
Ubenyttet trekk, garantier mv.	2.867	470	13	3.350
Overgang mellom trinn inneholder endring av utlån fra begynnelsen til slutten av perioden.				

Morbank

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
	Men forventet tap over 12 måneder	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Med forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Brutto utlån				
Brutto utlån pr. 01.01.18	16.920	2.777	315	20.012
Nye lån/kreditter/garantier	5.682	927	108	6.717
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-1.477	1.226	0	-251
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-197		199	2
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-243	200	-43
			0	
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		40	-46	-7
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	32		-36	-4
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	809	-818	0	-9
Redusert portefølje (salg/konstatert/mv)	-4.288	-658	-85	-5.032
			0	0
Andre endringer i perioden	-630	-53	-33	-716
Brutto utlån pr. 31.12.18	16.851	3.197	622	20.669
Ubenyttet trekk, garantier mv.	2.398	461	13	2.872
Overgang mellom trinn inneholder endring av utlån fra begynnelsen til slutten av perioden.				

Konsern

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Tapsavsetninger brutto utlån og utenombalanseposter	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Tapavsetning pr. 01.01.18	20	55	86	161
Nye eller økte lån/kreditter/garantier	7	16	81	104
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-5	25		20
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-2		53	51
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-19	90	71
				0
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		1	-9	-8
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	0		-3	-2
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	1	-12		-10
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-3	-4	-7	-15
				0
Andre endringer i perioden	-2	2	14	15
Tapsavsetninger pr. 31.12.18	17	63	305	386

Overgang mellom trinn inneholder endring av nedskrivning fra begynnelsen til slutten av perioden.

Morbank

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	
Tapsavsetninger brutto utlån og utenombalanseposter	Forventet tap over 12 måneder	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Forventet tap over levetiden til instrumentet	Totalt
Tapavsetning pr. 01.01.18	19	55	86	160
Nye eller økte lån/kreditter/garantier	7	16	81	104
Overgang fra trinn 1 til trinn 2	-5	25		20
Overgang fra trinn 1 til trinn 3	-2		53	51
Overgang fra trinn 2 til trinn 3		-19	89	70
				0
Overgang fra trinn 3 til trinn 2		1	-9	-8
Overgang fra trinn 3 til trinn 1	0		-3	-2
Overgang fra trinn 2 til trinn 1	1	-12		-10
Redusert portefølje (salg/konstatering/mv)	-3	-4	-7	-15
				0
Andre endringer i perioden	-2	2	14	15
Tapsavsetninger pr. 31.12.18	17	64	304	385

Overgang mellom trinn inneholder endring av nedskrivning fra begynnelsen til slutten av perioden.

NOTE 11. BETINGEDE FORPLIKTELSE UTENOM BALANSEN

Morbank

Konsern

31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
2.113	2.401	Ubenyttet trekk og innv. Ikke diskonterte lån	2.879	2.563
505	471	Garantiansvar	471	505
476	791	Forpliktelse Helgeland Boligkreditt AS		0
3.094	3.663	Sum ubenyttet trekk og garantier	3.350	3.068

I tillegg har morbanken en forpliktelse ovenfor Helgeland Boligkreditt AS som har en revolverende trekkfasilitet (med løpetid > ett år) som skal dekke betalingsforpliktelser i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode.

NOTE 12. DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP

Datterselskaper er konsolidert og eierinteresser med betydelig innflytelse er tatt inn etter egenkapitalmetoden. Foreløpig delårsregnskap for datterselskaper og tilknyttede selskaper er lagt til grunn i konsernregnskapet.

Investeringer i datterselskaper (DS)

<i>Morbank</i>					
	Aksjekap.	Antall aksjer	Eierandel %	Bokført verdi	
				31.12.18	31.12.17
ANS Bankbygg Mo	49,0		97,5 %	46	46
Helgeland Boligkreditt AS	540,0	540.000	100 %	540	540
AS Sparebankbygg	0,1	100	100 %	1	1
Helgeland Spb.eiend.selskap AS	0,1	100	100 %	0,4	0,4
Helgeland Utviklingsseelskap AS	0,5	500	100 %	6	6
Strendene Utviklingsseelskap AS	0,03	300	100 %	0	
Storgata 73 AS	0,1	140	53 %	1	2
Sum investeringer i DS				595	595

Tilknyttede selskaper (TS)

Banken har vurdert at HSB har betydelig innflytelse, men ikke faktisk kontroll i Helgeland Invest AS. Se mer utfyllende informasjon i note 1 og note 27 i årsrapport 2017. Direktør bedriftsmarked i HSB, er pt vara i styret i Helgeland Invest AS.

<i>Morbank og konsern</i>					
31.12.18					
Balanse 100 % eierandel	Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktiggj.	Langsikt.gj.	Egenkapital
Helgeland Invest AS	118	643	0	0	761
REDE Eiendomsmegling AS	40	31	34	1	36,0
Sum	158	674	34	1	797
Bankens andel					
Helgeland Invest AS 48,3 %	57	311	16	0	368
REDE AS (inkl. merverdi) 40,0 %	16	12	14	0	14
Sum	73	323	30	1	382

<i>Morbank og konsern</i>					
31.12.17					
Balanse 100 % eierandel	Omløpsmiddel	Anleggsmiddel	Kortsiktiggj.	Langsikt.gj.	Egenkapital
Helgeland Invest AS	20	659	0	0	679
REDE Eiendomsmegling AS	10	31	5	1	35,0
Sum	30	690	5	1	714
Bankens andel					
Helgeland Invest AS 48,3 %	10	318	2	0	328
REDE AS (inkl. merverdi) 40,0 %	4	12	2	0	14
Sum	14	331	4	1	342

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, balanseverdier:

			<i>Morbank og konsern</i>	
			31.12.18	31.12.17
Endring bankens eierandel i Helgeland Invest				
Balanseført verdi			328	300
Justering verdi			0	0
Utbytte			-10	-4
Resultatandel			50	31
Balanseført verdi			367	328
			<i>Morbank og konsern</i>	
			31.12.18	31.12.17
Endring bankens eierandel i REDE				
Balanseført verdi			14	15
Utbytte			0	0
Resultatandel			0	-1
Merverdi/goodwill			0	0
Balanseført verdi			14	14
Sum tilknyttede selskap			382	342

Finansiell informasjon tilknyttede foretak, resultatposter:

							<i>Morbank og konsern</i>	
							31.12.18	
			Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat	
Resultat 100%							etter skatt	
Helgeland Invest AS			108	0	0	4	104	
REDE Eiendomsmegling AS			23	1	0	22	0	
Sum			131	1	0	26	104,4	
Resultat bankens eierandel								
Helgeland Invest AS	48,3 %		52	0	0	2	50	
REDE Eiendomsmegling AS	40,0 %		9	0	0	9	0	
Sum			62	0	0	11	50	

							<i>Morbank og konsern</i>	
							31.12.17	
			Driftsinnt.	Finanskost.	Andre innt.	Driftskostnad.	Resultat	
Resultat 100%							etter skatt	
Helgeland Invest AS			67	0	0	2	65	
REDE Eiendomsmegling AS			35	1	0	36	-2	
Sum			102	1	0	38	63	
Resultat bankens eierandel								
Helgeland Invest AS	48,3 %		32	0	0	1	31	
REDE Eiendomsmegling AS	40,0 %		14	0	0	14	-1	
Sum			46	0	0	15	31	

NOTE 13. DRIFTSMIDLER

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
66	69	Driftsmidler	133	141
66	69	Sum driftsmidler	133	141

NOTE 14. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

Opplysningene gis i henhold til IAS 24 for "Opplysninger om nærstående parter" (Transaksjoner mot ledende ansatte og tillitsmenn fremkommer i note i årsregnskapet). Helgeland Sparebank definerer datterselskapene og tilknyttede selskaper som nærstående parter i forhold til denne regnskapsstandarden. Transaksjoner mellom morbank, konsernselskaper og tilknyttede selskaper foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Vesentlige transaksjoner med nærstående parter:

Helgeland Boligkreditt AS (eierandel 100 %)

Overførte lån per 31.12.18 utgjør totalt 7.385 mill. kr. Obligasjoner med fortrinnsrett i boligkredittselskapet utgjør 6.498 mill. kr hvorav 0 (0) mill. kr er kjøpt av Helgeland Sparebank. Driftskreditt på 1.500 mill. kr er per 31.12.18 trukket med 709 mill. kr. I tillegg har selskapet en revolverende trekkfasilitet (med løpetid > ett år) gitt av Helgeland Sparebank som skal dekke betalingsforpliktelser i sikkerhetsmassen for en rullerende 12 måneders periode. Avtalene er inngått etter prinsipp om armlengdes avstand. I konsernregnskapet er effektene av fasilitetene eliminert. HSB har mottatt konsernbidrag på 48,8 mill. kr i 2018.

Ans Bankbygg (eierandel 97 %)

Banken leier lokaler av ANS Bankbygg og har betalt 4,4 mill. kr i 2018.

Helgeland Invest AS (48,3 %)

Note 12 gir utfyllende informasjon om regnskapsmessig effekter av bankens eierposisjon i Helgeland Invest AS.

NOTE 15. VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Vurdering av virkelig verdi finansielle instrumenter fordelt på nivå

Tabellen viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmetode (IFRS13). Endringene krever presentasjon av virkelig verdimålinger pr nivå med følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1 - Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2 - Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen
- Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger)

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Ikke børsnoterte aksjer og fastrente utlån er klassifisert under nivå 3. Verdivurdering av aksjer der det ikke er aktivt marked, legges kjente omsetningsverdier til grunn eller siste emisjonskurs. For papirer uten omsetning er verdi satt med utgangspunkt i tilgjengelig regnskapsinformasjon eller lignende. Fastrente utlån er vurdert til virkelig verdi.

Hovedstol fastrente utlån per 31.12.17 var 1.161 mill. kr og 1.005 mill. kr per 31.12.18. Netto renterisiko ved et parallelt renteskift på 1 %-poeng for fastrente utlån og derivater fastrenteutlån per 31.12.17 var -1 mill. kr og 2,5 mill. kr per 31.12.18.

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi						
Morbank				Konsern		
31.12.18				31.12.18		
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat						
0	0	1.206	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	0	0	1.208
0	3.774	358	- Certifikater, obligasjoner og aksjer til virkelig verdi	0	3.799	358
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat						
0	0	10.579	- Boliglån (fom. 01.01.18)			
0	54	0	- Finansielle derivater, sikring		54	
0	3.828	12.143	Sum eiendeler	0	3.853	1.566
FORPLIKTELSE						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat						
	22		- Finansielle derivater		22	
0	22	22	Sum forpliktelser	0	22	0
Aksjer	utlån	sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	utlån	sum
322	10.318	10.640	IB	322	934	1.256
0	-526	-526	Innbetalinger lån/salg aksjer	0	-346	-346
42	1.995	2.037	Nye lån/aksjer	42	600	642
-6	-2	-8	Verdiendring	-6	20	14
			Reklassifisering			
358	11.785	12.143	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	358	1.208	1.566

Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi						
Morbank				Konsern		
31.12.17				31.12.17		
Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	EIENDELER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat						
0	0	934	- Utlån til og fordringer på kunder til virkelig verdi	0	0	934
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg						
0	3.804	322	- Certifikater, obligasjoner og aksjer tilgjengelig for salg	0	3.804	322
0	125		- Finansielle derivater (sikring)	0	125	0
0	3.929	1.256	Sum eiendeler	0	3.929	1.256
FORPLIKTELSE						
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat						
0	27	0	- Finansielle derivater	0	27	0
0	27	0	Sum forpliktelser	0	27	0
Aksjer	utlån	sum	Endring i instrumentene klassifisert i nivå 3	Aksjer	utlån	sum
241	1.202	1.443	IB	241	1202	1.443
0	-318	-318	Innbetalinger lån/salg aksjer	0	-318	-318
21	70	91	Nye lån/aksjer	21	70	91
60	-20	40	Verdiendring	60	-20	40
0	0	0	Reklassifisering	0	0	0
322	934	1.256	Finansielle instrumenter verdsatt etter nivå 3	322	934	1.256

NOTE 16. FINANSIELLE DERIVATER

Morbank

Konsern

31.12.18				31.12.18			
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi		
sum	eiendeler forpliktelse			sum	eiendeler forpliktelse		
1.005	0	21	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	1.005	21	14	
75	0	1	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	75	1	0	
1.080	0	22	Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.080	22	14	
2.325	54		Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.325	54	0	
2.325	54	0	Sum finansielle derivater sikring	2.325	54	0	

Morbank

Konsern

31.12.17				31.12.17			
Kontrakt	Virkelig verdi			Kontrakt	Virkelig verdi		
sum	eiendeler forpliktelse			sum	eiendeler forpliktelse		
1.161	0	24	Renteswap-avtaler (fastrente utlån)	1.161	0	24	
75	0	3	Renteswap-avtaler (rentebærende verdipapirer)	75	0	3	
1.236	0	27	Sum finansielle derivater til v.v. over resultat	1.236	0	27	
2.700	125	0	Renteswap-avtaler fastrente innlån sikring	2.700	125	0	
2.700	125	0	Sum finansielle derivater sikring	2.700	125	0	

Netto presentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank og konsern

31.12.18					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	54	0	54	-22	32
Derivater som forpliktelser	22	0	22	-22	0

Morbank og konsern

31.12.17					
	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler som er nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater som eiendeler	125	0	125	-27	98
Derivater som forpliktelser	27	0	27	-27	0

Aktuelle instrumenter for styring av renterisiko vil primært være renteswapper (rentebytteavtaler). Handel i derivater kan gjøres med ulike motparter. For å differensiere motpartsstrukturen benyttes et utvalg av de store bankene/meglerhusene som står for hovedtyngden av omsetningen i renterelaterte produkter i markedet. Dersom banken har samme motpart derivater både på eiendelssiden og gjeldssiden kan disse motregnes.

NOTE 17. VERDIPAPIRGJELD

<i>Morbank</i>			<i>Konsern</i>	
31.12.17	31.12.18	(mill.kr.)	31.12.18	31.12.17
5.263	5.009	Obligasjonsgjeld, nominell verdi	11.447	10.733
80	25	Verdijustering	76	80
32	24	Påløpte renter	33	38
5.375	5.058	Sum verdipapirgjeld	11.556	10.851

<i>Endring i verdipapirgjeld</i>					<i>Konsern</i>
	31.12.17	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	31.12.18
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	10.733	5.390	-4.673	-3	11.447
Verdijusteringer	80			-4	76
Påløpte renter	38			-5	33
Totalt	10.851	5.390	-4.673	-12	11.556

<i>Endring i verdipapirgjeld</i>					<i>Morbank</i>
	31.12.17	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	31.12.18
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	5.263	2.943	-3.249	52	5.009
Verdijusteringer	80			-55	25
Påløpte renter	32			-8	24
Totalt	5.375	2.943	-3.249	-11	5.058

<i>Endring i ansvarlig lån</i>					<i>Konsern/morbank</i>
	31.12.17	Emittert	Forfalt/innløst	Øvr. endring.	31.12.18
Ansvarlig kapital, nominell verdi	300	150		0	450
Verdijustering	-			-1	-1
Påløpte renter	-			2	2
Totalt	300	150	-	1	451

*) Fondsobligasjon tilfredstiller ikke definisjon av finansiell forplikteles ihht IAS 32 og er klassifisert til egenkapital 01.01.16

<i>Balanseført verdi</i>		<i>Konsern</i>	
	31.12.18	31.12.17	
Obligasjonsgjeld, amortisert kost	9.186	8.078	
Obligasjonsgjeld, sikring	2.370	2.773	
Sum verdipapirgjeld	11.556	10.851	

<i>Balanseført verdi</i>		<i>Morbank</i>	
	31.12.18	31.12.17	
Obligasjonsgjeld, amortisert kost	2.688	2.602	
Obligasjonsgjeld, sikring	2.370	2.773	
Sum verdipapirgjeld	5.058	5.375	

NOTE 18. GEOGRAFISK FORDELING AV KUNDEINNSKUDD

<i>Morbank</i>					<i>Konsern</i>				
%	31.12.17	%	31.12.18		31.12.18	%	31.12.17	%	
90,5 %	15.765	90,0 %	15.947	Helgeland	15.477	89,7 %	15.315	90,2 %	
8,9 %	1.544	9,2 %	1.632	Norge for øvrig	1.632	9,5 %	1.544	9,1 %	
0,6 %	113	0,8 %	139	Utenfor Norge	139	0,8 %	113	0,7 %	
100 %	17.422	100 %	17.718	Sum	17.248	100 %	16.972	100 %	

NOTE 19. INNSKUDD FORDELT PÅ NÆRING

<i>Morbank</i>					<i>Konsem</i>			
%	31.12.17	%	31.12.18		31.12.18	%	31.12.17	%
3,4 %	600	3,7 %	649	Forsikring og finansielle foretak	235	1,4 %	150	0,9 %
10,5 %	1.830	10,9 %	1.925	Fylkeskommuner og kommuner	1.925	11,2 %	1.830	10,8 %
1,8 %	305	1,9 %	328	Jord-og skogbruk	328	1,9 %	305	1,8 %
6,6 %	1.142	5,6 %	991	Fiske- og havbruk	991	5,7 %	1.142	6,7 %
1,1 %	196	1,2 %	215	Industri og bergverk	215	1,2 %	196	1,2 %
6,4 %	1.117	3,7 %	649	Bygg, anlegg og kraft	649	3,8 %	1.117	6,6 %
2,3 %	409	2,2 %	398	Handel, hotell og restaurant	398	2,3 %	409	2,4 %
9,9 %	1.717	9,9 %	1.762	Transport og tj.ytende næring	1.762	10,2 %	1.717	10,1 %
3,7 %	650	5,3 %	934	Eiendomsdrift	878	5,1 %	650	3,8 %
45,7 %	7.966	44,3 %	7.851	Sum næring	7.381	42,8 %	7.516	44,3 %
54,3 %	9.456	55,7 %	9.867	Personmarked	9.867	57,2 %	9.456	55,7 %
100 %	17.422	100 %	17.718	Sum	17.248	100 %	16.972	100 %

NOTE 20. EGENKAPITALBEVIS HELG – DE 20 STØRSTE EIERNE

				<i>Morbank</i>	
Per 31.12.18	Antall	%-andel		Antall	%-andel
Sparebankstiftelsen Helgeland	7.315.020	35,0 %	Catilina Invest AS	256.046	1,2 %
Pareto AS	1.949.392	9,3 %	Landkreditt Utbytte	250.000	1,2 %
VPF Nordea Norge	1.407.987	6,7 %	VPF Nordea Avkastning	244.270	1,2 %
Merrill Lynch Prof.	1.140.092	5,5 %	VPF Nordea Kapital	238.245	1,1 %
VPF Eika Egenkapital	593.823	2,8 %	AF Kapital Managemet	181.749	0,9 %
Pope Asset Management BNY	559.313	2,7 %	Melum Mølle AS	177.000	0,8 %
Bergen Kommunale Pensjon.	475.000	2,3 %	Vigner Olaisen AS	144.653	0,7 %
MP Pensjon PK	462.203	2,2 %	Melesio Capital AS	137.188	0,7 %
Lamholmen Invest AS	447.353	2,1 %	Nervik Steffen	115.000	0,6 %
Helgeland Kraft AS	377.691	1,8 %	Verdipapirfondet NOR	105.227	0,5 %
Sum 10 største eiere	14.727.874	70,6 %	Sum 20 største eiere	16.577.252	79,4 %

Banken har utstedt totalt 20.871.427 stk egenkapitalbevis pålydende kr. 10,- .

NOTE 21. ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Morbank			Konsern	
31.12.17	31.12.18	Kapital	31.12.18	31.12.17
208	208	Egenkapitalbevis	208	208
971	971	Overkursfond	971	971
-3	-2	Egne egenkapitalbevis	-2	-3
299	299	Hybridkapital (FO)	299	299
1.475	1.476	Sum innskutt kapital	1.476	1.475
541	558	Grunnfond	558	541
424	440	Fond for urealiserte gevinster	440	424
44	33	Gavefond	33	44
659	710	Utjevningsfond	710	659
84	33	Avsatt utbytte	33	84
0	0	Annen egenkapital	70	61
1.752	1.774	Sum opptjent egenkapital	1.844	1.813
3.227	3.250	Sum balanseført egenkapital	3.320	3.288
-299	-299	Hybridkapital (FO)	-299	-299
-69	-74	Eierandeler i finansinstitusjoner	-68	-65
-124	-102	Øvrig (Utbytte, gaver, andre fradrag)	-102	-142
2.735	2.775	Sum ren kjernekapital	2.851	2.782
-14	-16	Eierandeler i finansinstitusjoner	-14	-13
0	0	Øvrig	0	0
299	299	Hybridkapital (FO)	299	299
3.020	3.058	Sum kjernekapital	3.136	3.068
300	451	Ansvarlig lånekapital	451	300
-1	0	Eierandeler i finansinstitusjoner	0	-1
0	0	Øvrig	0	0
299	451	Sum tilleggskapital	451	299
3.319	3.509	Sum netto ansvarlig kapital	3.587	3.367
16,453	16,950	Vektet beregningsgrunnlag *)	18,310	17,618
16,62 %	16,37 %	Ren kjernekapitaldekning i %	15,57 %	15,79 %
18,35 %	18,04 %	Kjernekapitaldekning i %	17,13 %	17,41 %
20,17 %	20,70 %	Totalkapitaldekning i %	19,59 %	19,11 %
		Sum ren kjernekapital inkl. samarbeidende gruppe	2.923	2.826
		Sum kjernekapital inkl. samarbeidende gruppe	3.232	3.131
		Sum netto ansvarlig kapital inkl. samarbeid. gruppe	3.700	3.441
		Vektet beregningsgrunnlag inkl. samarbeidende gruppe	19.174	18.202
		Kapitaldekning inklusiv samarbeidende gruppe		
		Ren kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	15,25 %	15,53 %
		Kjernekapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	16,86 %	17,20 %
		Totalkapitaldekning etter forholdsmessig konsolidering i %	19,30 %	18,90 %

31.12.17	31.12.18	Beregningsgrunnlag	31.12.18	31.12.17
0	0	Stater og sentralbanker	0	0
263	240	Lokale og regionale myndigheter	240	263
398	393	Institusjoner	172	146
1.066	1.696	Foretak	1.696	1.065
1.232	1.067	Massemarkedsengasjementer	1.022	1.431
10.006	9.605	Engasjementer med pant. i eiendom	12.331	12.307
210	530	Forfalte engasjementer	545	210
680	763	Obligasjoner med fortrinnsrett	114	132
0	0	Andeler i verdipapirfond	0	0
1.250	1.213	Egenkapitalposisjoner	630	630
121	155	Øvrige engasjementer	220	227
15.227	15.662	Beregningsgrunnlag kredittrisiko	16.970	16.411
1.188	1.268	Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	1.320	1.168
39	20	Fradrag/tillegg i beregningsgrunnlaget	20	39
16.453	16.950	Totalt beregningsgrunnlag	18.310	17.618

Overgang fra byggefinansiering til privat boligfinansiering har redusert beregningsgrunnlaget.

Standardmetode kredittrisiko.

RESULTAT I PROSENT AV GJENNOMSNIITTLIG FORVALTNINGSKAPITAL

<i>Morbank</i>					<i>Konsem</i>			
Q4/17	Q4/18	31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17	Q4/18	Q4/17
2,92	3,02	2,99	2,94	Renteinntekter og lignende inntekter	2,95	3,00	3,05	2,96
1,05	1,17	1,10	1,11	Rentekostnader og lignende kostnader	1,21	1,17	1,30	1,11
1,86	1,85	1,89	1,83	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter²	1,74	1,83	1,75	1,84
0,39	0,40	0,37	0,37	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,31	0,31	0,33	0,33
0,05	0,04	0,04	0,04	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjen.	0,03	0,04	0,04	0,04
0,35	0,35	0,33	0,34	Netto provisjonsinntekter	0,28	0,28	0,29	0,29
-0,05	0,00	0,25	0,35	Netto verdiendring og gevinst/tap på fin. instr.	0,15	0,11	0,05	-0,04
0,05	0,07	0,03	0,07	Andre driftsinntekter	0,05	0,02	0,07	0,03
0,96	1,03	1,04	1,04	Driftskostnader	0,88	0,89	0,90	0,84
0,44	2,02	0,25	0,93	Nedskrivninger på utlån, garantier m.v.	0,77	0,21	1,67	0,38
0,81	-0,78	1,22	0,61	Resultat før skatt	0,57	1,13	-0,41	0,90
0,20	-0,15	0,23	0,07	Skatt på ordinært resultat	0,11	0,26	-0,07	0,21
0,62	-0,63	0,99	0,54	Resultat etter skatt	0,46	0,88	-0,33	0,69

RESULTAT - OG BALANSEUTVIKLING

Resultatregnskap (tall i mill. kr.)

Morbank						Konsem				
Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18	Q4/18		Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17
194	191	197	194	206	Renteinntekter og lignende inntekter	252	238	237	231	236
70	71	74	73	80	Rentekostnader og lignende kostnader	107	98	96	90	89
124	120	123	121	126	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	145	140	141	141	147
26	25	24	24	27	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	27	24	24	25	26
3	3	2	2	3	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	3	2	2	3	3
23	22	22	22	24	Netto provisjonsinntekter	24	22	22	22	23
-3	60	35	-1	0	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	4	-1	35	10	-3
3	2	4	7	5	Andre driftsinntekter	6	6	3	1	2
64	71	68	70	70	Driftskostnader	74	71	69	72	67
29	8	83	20	138	Tap på utlån, garantier m.v.	138	20	83	8	30
54	125	33	59	-53	Resultat før skatt	-34	76	49	94	72
13	16	4	10	-10	Skatt på ordinært resultat	-6	14	7	21	17
41	109	29	49	-43	Resultat etter skatt	-28	62	42	73	55

Morbank						Konsem				
Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18	Q4/18		Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17
2,92	2,89	2,93	2,88	3,02	Renteinntekter og lignende inntekter	3,05	2,89	2,94	2,93	2,96
1,05	1,07	1,10	1,08	1,17	Rentekostnader og lignende kostnader	1,30	1,19	1,19	1,14	1,11
1,86	1,81	1,83	1,79	1,85	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,75	1,70	1,75	1,79	1,84
0,39	0,38	0,36	0,36	0,40	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,33	0,29	0,30	0,32	0,33
0,05	0,05	0,03	0,03	0,04	Provisjonsinntekter og kostnader ved banktjenester	0,04	0,02	0,02	0,04	0,04
0,35	0,33	0,33	0,33	0,35	Netto provisjonsinntekter	0,29	0,27	0,27	0,28	0,29
-0,05	0,91	0,52	-0,01	-	Netto verdiend. og gevinst/tap på fiansielle instrum.	0,05	-0,01	0,43	0,13	-0,04
0,05	0,03	0,06	0,10	0,07	Andre driftsinntekter	0,07	0,07	0,04	0,01	0,03
0,96	1,07	1,01	1,04	1,03	Driftskostnader	0,90	0,86	0,86	0,91	0,84
0,44	0,12	1,23	0,30	2,02	Tap på utlån, garantier m.v.	1,67	0,24	1,03	0,10	0,38
0,81	1,89	0,49	0,87	(0,78)	Resultat før skatt	(0,41)	0,92	0,61	1,19	0,90
0,20	0,24	0,06	0,15	(0,15)	Skatt på ordinært resultat	(0,07)	0,17	0,09	0,27	0,21
0,62	1,65	0,43	0,73	(0,63)	Resultat etter skatt	(0,33)	0,75	0,52	0,93	0,69

Morbank						Konsem				
Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18	Q4/18		Q4/18	Q3/18	Q2/18	Q1/18	Q4/17
EIENDELER										
87	78	78	79	82	Kontanter og fordringer på sentralbanker	82	78	78	78	87
1.488	1.818	1.558	1.149	1.170	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	461	520	797	838	464
19.860	19.746	20.009	20.294	20.289	Utlån til og fordringer på kunder	27.614	27.254	26.929	26.503	26.453
125	135	86	87	54	Finansielle derivater	54	87	86	135	125
4.126	3.978	3.882	4.243	4.132	Sertifikater, obligasjoner og aksjer tilgjeng. for salg	4.157	4.293	3.882	4.028	4.176
342	352	351	371	382	Investeringer i tilknyttede selskaper	382	371	351	352	342
595	595	595	595	595	Investeringer i datterselskaper	0	0	0	0	0
11	12	14	15	11	Utsatt skattefordel	15	19	18	19	15
66	67	68	66	69	Varige driftsmidler	133	138	141	142	141
49	64	34	42	70	Andre eiendeler	71	42	33	58	47
26.749	26.845	26.675	26.941	26.854	Sum eiendeler*	32.969	32.802	32.315	32.153	31.850
GJELD OG EGENKAPITAL										
250	250	250	501	250	Gjeld til kredittinstitusjoner	252	502	252	252	252
17.422	17.273	17.458	17.522	17.718	Innskudd fra og gjeld til kunder	17.248	17.077	17.014	16.832	16.972
5.375	5.538	5.274	5.035	5.058	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	11.556	11.267	11.301	11.245	10.851
27	24	22	14	22	Finansielle derivater	22	14	22	24	27
149	217	114	118	104	Andre forpliktelser	118	134	126	227	161
300	300	301	451	451	Fondsobligasjon	451	451	301	300	300
23.523	23.602	23.419	23.641	23.603	Sum gjeld	29.647	29.445	29.016	28.880	28.563
1.177	1.177	1.177	1.178	1.178	Innskutt egenkapital	1.178	1.178	1.177	1.177	1.177
299	296	299	291	299	Hybridkapital	299	291	299	299	299
1.750	1.661	1.642	1.644	1.774	Opptjent egenkapital	1.843	1.710	1.706	1.722	1.809
0	109	138	187	0	Resultat etter skatt	0	176	115	73	0
					Minoritetsinteresse	2	2	2	2	2
3.226	3.243	3.256	3.300	3.251	Sum egenkapital	3.322	3.357	3.299	3.273	3.287
26.749	26.845	26.675	26.941	26.854	Sum gjeld og egenkapital	32.969	32.802	32.315	32.153	31.850

ANDRE NØKKELTALL

Morbank

Konsern

31.12.17	31.12.18		31.12.18	31.12.17
BALANSE				
Utvikling siste 12 mnd.				
7,7	0,4	Forvalting ⁹	3,5	8,4
4,4	3,3	Brutto lån ⁶	5,2	7,5
5,7	1,7	Kundeinnskudd ⁷	1,6	4,9
87,1	85,7	Innskudd i % av brutto lån ⁵	61,6	63,8
55,8	55,2	Utlån til personmarkedskunder	66,6	66,4
25.962	26.830	Gjennomsnittlig forvaltningskapital ¹⁰	32.443	30.852
20.012	20.669	Brutto lån ⁴	27.995	26.611
SOLIDITET				
16,6	16,4	Ren kjernekapitaldekning	15,6	15,8
18,4	18,0	Kjernekapitaldekning	17,1	17,4
20,2	20,7	Kapitaldekning ²¹	19,6	19,1
		Ren kjernekapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	15,2	15,5
		Kjernekapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	16,9	17,2
		Kapitaldekning, inkl. konsol. samarbeidende gruppe	19,3	18,9
9,1	8,9	Uvektet kjernekapitaldekning ²²	9,2	9,3
8,2	4,4	Egenkapitalavkastning ¹	4,6	8,6
1,0	0,5	Totalrentabilitet	0,5	0,9
NØKKELTALL EGENKAPITALBEVIS				
8,9	4,8	Resultat per egenkapitalbevis i kroner ¹⁶	5,0	9,5
8,9	4,8	Utvannet resultat per egenkapitalbevis	5,0	9,5
76,5	76,3	Egenkapitalbevis brøk (IB) ¹⁸	76,3	76,5
107	108	Bokført egenkapital per egenkapitalbevis ¹⁷	110	108
88,0	69,5	Børskurs	69,5	88,0
7,4	14,4	P/E ¹⁹	13,9	6,9
0,8	0,6	P/B ²⁰	0,6	0,8
41,4	40,3	Sum driftskostnader i % av inntekter ³	39,7	39,9
1,0	1,0	Ordinære driftskostnader i % av gj.FVK	0,9	0,9
148	150	Årsverk	150	148
TAP OG MISLIGHOLD				
I % av brutto utlån:				
0,7	1,5	Brutto mislighold over 90 dager ¹³	1,1	0,5
0,6	0,9	Netto mislighold over 90 dager	0,7	0,4
0,3	1,2	Resultatførte nedskrivninger på utlån (omregnet til årseffekt) ¹²	0,9	0,2

1) Andel bokført egenkapital ekskl. hybridkapital

ANDRE BEREGNINGER

Morbank

Konsem

31.12.16	31.12.17	31.12.18	(tall i millioner kroner og %)	31.12.18	31.12.17	31.12.16
			Driftskostnader, justert for engangseffekter			
269	269	279	Driftskostnader	286	275	275
0	0	0	Engangseffekter	0	0	0
269	269	279	Driftskostnader, justert for engangseffekter	286	275	275
1,39 %	1,39 %	1,04 %	Driftskostnader i % av gj. FVK, justert for engangseffekter	0,88 %	1,19 %	1,19 %
41,4 %	41,4 %	40,3 %	Driftskostnader i % av innt., justert for engangseffekter	39,7 %	39,9 %	39,9 %
256	256	144	Resultat	149	273	273
-14	-14	-12	Betalte renter fondsobligasjon	-12	-14	-14
242	242	132	Resultat etter skatt, inkl. renter fondsobligasjon	137	259	259
0	0	0	Engangseffekter	0	0	0
242	242	132	Resultat, justert for engangseffekter	137	259	259
256	256	144	Resultat (annualisert)	149	273	273
242	242	132	Resultat (annualisert), ekskl. eng. eff. og inkl. renter FO	137	259	259
3.132	3.132	3.285	Snitt egenkapital	3.268	3.171	3.171
-333	-333	-299	Snitt fordringsobligasjon	-299	-333	-333
2.799	2.799	2.986	Snitt egenkapital justert for fordringsobligasjon	2.969	2.838	2.838
8,2 %	8,2 %	4,4 %	Egenkapitalavkastning	4,6 %	8,6 %	8,6 %
8,6 %	8,6 %	4,4 %	EK-avkastning justert for renter FO11	4,6 %	9,1 %	9,1 %
256	256	144	Resultat	149	273	273
256	256	144	Resultat (annualisert)	149	273	273
242	242	132	Resultat (annualisert), ekskl. eng. eff. og renter FO	137	259	259
25.962	25.962	26.830	Snitt forvaltingskapital	32.443	30.852	30.852
1,0 %	1,0 %	0,5 %	Totalrentabilitet (annualisert)	0,5 %	0,9 %	0,9 %
0,9 %	0,9 %	0,5 %	Totalrentabilitet (annualisert) just. for engangseffekter	0,4 %	0,8 %	0,8 %
3.020	3.020	3.058	Kjernekapital	3.136	3.068	3.068
33.228	33.228	34.500	Uvektet beregningsgrunnlag	33.997	32.842	32.842
9,1 %	9,1 %	8,9 %	Uvektet kjernekapital (LR)	9,2 %	9,3 %	9,3 %

APM (alternative performance measures)

I styrets beretning og i regnskapspresentasjoner benytter Helgeland Sparebank alternative resultatmål eller APM (alternative performance measures) med det formål å gi et rettviseende bilde av bankens økonomiske utvikling og stilling, for å sikre riktig informasjon. Nøkkeltall som er regulert i IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM. Tilsvarende gjelder for ikke-finansiell informasjon. APM'er som er presentert som en del av regnskapsdelen av rapportene, er i utgangspunktet unntatt fra retningslinjene for APM'er, men inkluderes i oversikten under i den grad de ikke er definert i regnskapet. Bakgrunnen for å presentere justerte resultater er å få frem den underliggende driften på en bedre måte og er ikke ment å erstatte den ordinære rapporteringen.

Definisjoner nøkkeltall:

- 1) **Egenkapitalavkastning.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir avkastningen på konsernets egenkapital. Nøkkeltallet reflekterer konsernets evne til å omsette kapitalen til lønnsom virksomhet. **Definisjon:** Egenkapitalavkastningen (totalresultat etter skatt) beregnes ved å dividere periodens resultat/resultat for regnskapsåret med gjennomsnittlige egenkapital siste året. Ved opplysninger om egenkapitalavkastning for mer enn en periodens resultat blir periodens resultat annualisert.
- 2) **Nettorente.** Årsak til bruk: Rentenetto er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans og reflekterer bankens netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlige forvaltingskapital. **Definisjon:** Rentenetto er differansen mellom brutto renteinntekter og rentekostnader – netto renteinntekter i resultatsammendraget. Netto renteinntekter er i delårsrapportene annualisert
- 3) **Kostnadsprosent.** Årsak til bruk: Kostnadsprosent er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet reflekterer hvor effektivt banken/konsernet drives. **Definisjon:** Kostnadsprosenten reflekterer bankens/konsernets evne til å omsette sine driftskostnader til inntektservervelse. Kostnadsprosenten beregnes ved å dividere sum driftskostnader på sum inntekter
- 4) **Brutto utlån konsem (inkl. overføring til boligkredittforetak).** Årsak til bruk: banken eier Helgeland Boligkreditt 100 % og nøkkeltall reflekterer bankens totale utlånsvolum. **Definisjon:** utlånsvolum inkl. overført fra boligkredittforetaket.
- 5) **Innskuddsdekning.** Årsak til bruk: Innskuddsdekning er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet viser andelen av bankens utlånsvirksomhet som finansieres av innskudd fra kunder. **Definisjon:** Innskuddsdekningen reflekterer bankens evne til å finansiere utlån til kunder gjennom innskudd fra kunder. Innskuddsdekningen beregnes ved å dividere sum innskudd fra kunder på brutto utlån, ekskl. overføring til kredittforetak i morbanken og inkl. overføring til kredittforetak i konsernet.
- 6) **Utlånsvekst siste 12 mnd.** Årsak til bruk: Utlånsvekst siste 12 måneder er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet reflekterer aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet. I konsernet inngår overføringer fra boligkredittforetaket, i morbanken er vekst ekskl.

volum kredittforetaket. Definisjon: Utlånsveksten beregnes ut fra tilsvarende periode i fjor til i år. I konsernet inngår volum boligkredittforetaket, mens morbanken er ekskl. volum kredittforetaket.

- 7) **Innskuddsvekst siste 12 mnd.** Årsak til bruk: Innskuddsvekst siste 12 måneder er et normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Nøkkeltallet reflekterer aktiviteten og veksten i bankens innskuddsvirksomhet. Definisjon: Innskuddsvekst siste 12 måneder reflekterer innskuddsveksten i balansen fra tilsvarende periode i fjor til i år.
- 8) **Forvaltningskapital.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer bankens totale eiendeler. Definisjon: Summen eiendeler i balansen.
- 9) **Vekst siste 12 mnd. i forvaltningskapital.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer veksten i bankens totale eiendeler inkludert overført til kredittforetaket i konsernet og ekskl. volum overført til kredittforetaket i morbanken. Definisjon: Vekst eiendeler i balansen beregnes ut fra tilsvarende periode i fjor til i år.
- 10) **Gjennomsnittlig forvaltningskapital.** Årsak til bruk: Flere nøkkeltall beregnes av snitt forvaltningskapital. Definisjon: Veid gjennomsnitt av forvaltningskapital gjennom året.
- 11) **Egenkapital ekskl. hybridkapital.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer en del av bankens kapital som tilhører eierne ekskludert hybridkapital (fondsobligasjoner). Definisjon: Differensen mellom bankens egenkapital (opptjent og innskutt egenkapital) og bankens hybridkapital (fondsobligasjoner).
- 12) **Tapsprosent utlån.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet reflekterer en resultatført tapskostnad som funksjon av brutto utlån på balansetidspunktet. Definisjon: Periodens tapsavsetninger på utlån og garantier dividert på brutto utlån som vises i prosent. Ved opplysninger av tapsprosent utlån for kortere perioder enn hele regnskapsår blir resultatført tapskostnad annualisert.
- 13) **Misligholdte engasjement.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir hvor stor andel av bankens brutto utlån som er misligholdt. Definisjon: Periodens misligholdte engasjementer (over 90 dager) på utlån og garantier.
- 14) **Tapsutsatte engasjement.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir hvor stor andel av bankens brutto utlån som er tapsutsatte. Definisjon: Periodens brutto utlån som er tapsutsatt (har individuell tapsavsetning eller risikoklasse K, men som ikke er misligholdt).
- 15) **Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet angir bankens hvor mye netto misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør av brutto utlån. Definisjon: Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement, er brutto misligholdte og tapsutsatte engasjement, fratrukket nedskrivninger på disse engasjementene, dividert på brutto utlån.
- 16) **Resultat per egenkapitalbevis.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir leserne informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis. Definisjon: Egenkapitalbeviserens andel av resultatet er beregnet som resultat før øvrige resultatposter fordelt i forhold til gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i perioden.
- 17) **Bokført egenkapital per egenkapitalbevis.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av den bokførte egenkapitalen per egenkapitalbevis. Definisjon: Egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen dividert på antall egenkapitalbevis.
- 18) **Egenkapitalbevisbrøk.** Årsak til bruk: grunnlag for beregning av utbytte. Definisjon: egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen, eks fondsobligasjon
- 19) **P/E.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir informasjon om inntjening per egenkapitalbevis. Definisjon: Børskurs ved periodeslutt dividert på resultat (annualisert) per egenkapitalbevis.
- 20) **P/B.** Årsak til bruk: Nøkkeltallet gir informasjon om pris per egenkapitalbevis. Definisjon: børskurs ved periodeslutt dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis.
- 21) **Kapitaldekning.** Årsak til bruk: Lovpålagt krav til kapitaldekning. Definisjon: ansvarlig kapital dividert på vektet balanse og utenom balanseposter.
- 22) **Uvektet kjernekapitaldekning.** Årsak til bruk: Normalt nøkkeltall innenfor bank/finans. Gir mer sammenlignbar kapital uavhengig av metode for beregning av kapitaldekning. Definisjon: Kjernekapital dividert på balanseførte poster og ikke-balanseførte poster beregnet uten risikovekting.

Opplysninger om Helgeland Sparebank

Hovedkontor

Postadresse	Postboks 68, 8601 Mo i Rana
Besøksadresse	Jernbanegata 15, 8622 Mo i Rana
Telefon	75 11 90 00
Internett	www.hsb.no
Organisasjonsnummer	937904029

Styret i Helgeland Sparebank

Ove Brattbakk, leder

Bjørn Audun Risøy, nestleder

Eva Monica Hestvik

Nils Terje Furunes

Inga Marie Lund

Marianne Terese Steinmo

Birgitte Lorentzen

Geir Pedersen

Ledelse

Hanne Nordgaard, adm. direktør

Ranveig Kråkstad, økonomidirektør

Investor Relations

Sverre Klausen, finansdirektør Mob 916 88 286

Tore Stamnes, finanssjef Mob 415 08 660

Andre kilder til informasjon

Årsrapporter

Årsrapport for Helgeland Sparebank er tilgjengelig på www.hsb.no

Kvartalsvise publikasjoner

Kvartalsrapporter og presentasjoner er tilgjengelig på www.hsb.no